

Zwart en feministisch, dat kan niet anders (1988)

Sieth Delhaas

Hervormd Nederland, 1988

Inleiding

De stichting Burgerschapskunde heeft een onderzoek gedaan naar de ervaringen van zwarte en migrantengemeenteraadsleden, die in 1986 werden gekozen. Onder hen zijn zeven vrouwen. Eén echter zit al sinds 1976 in de Venlose gemeenteraad en was de eerste Surinaamse vrouw die die plaats kon bezetten. Eef Kogeldans-Pinas, 52 jaar, kwam in 1958 naar Nederland omdat haar man bij een Venlose club als voetballer was gecontracteerd.

Wordt het u na twaalf jaar gemeenteraadswerk nog duidelijk gemaakt, dat u een andere huidkleur hebt?

‘Ja. Dat merk ik steeds meer omdat ik er door mijn raadswerk beter op ben gaan letten. Ik praat nu over mezelf als een zwarte vrouw. Ik heb gekozen voor die politieke term. Daarvoor zei ik altijd: “Ik ben een Nederlandse.” Nu zeg ik bewust: zwart. Dat klinkt niet alleen strijdbarder, maar het maakt mij ook duidelijk wie ikzelf ben. Ik voel me niet minder dan de Nederlanders, maar ik heb dat woord nodig omdat dat zelfbewustzijn in mijn opvoeding niet tot zijn recht is gekomen. Toen ik pas raadslid was, merkte ik dat mensen veel kunnen doen met hun woorden. De één kan dat natuurlijk beter dan de ander. Ik ontdekte dat het Nederlands, ondanks het feit dat ik het goed heb geleerd, toch mijn taal niet is. Daardoor heb ik geleerd te erkennen: ik moet degene zijn, die ik ben. Ik streefde er aanvankelijk naar om perfect Nederlands te spreken. Dat doe ik nu niet meer. En daar voel ik me ook prettiger bij.’

Hebt u last van racisme?

‘Omdat ik hier al dertig jaar woon denk ik dat veel dingen ongemerkt aan mij voorbijgaan. Voor mij persoonlijk kan ik niet zeggen wanneer ik voor het laatst tegen racisme opgelopen ben. Maar het is er wel. Veertien dagen geleden kreeg een Surinaams gezin in Venlo een woning toegewezen. Toen de mensen de tweede keer gingen kijken stonden er hakenkruisen en leuzen op: geen zwarten. In die straat woonden geen donkere mensen, maar hij lag in een wijk waar veel buitenlanders wonen. Die vrouw kwam ontredderd bij de bouwvereniging en men zou haar daar hebben gezegd: als ik u was dan nam ik dat huis niet. Nou, daar ben ik van geschrokken. Dat zo iets kan gebeuren in een stad als Venlo, dat zegt genoeg.’

Voelt u zich feministe?

‘Ja, ik sta in de feministische beweging. Ik wil graag meehelpen aan een andere samenleving die nu zeer vrouwonvriendelijk is. Ik word als zwarte vrouw wel gedwongen tot een feministische stellingname, anders red ik het helemaal niet. In mijn commissie onderwijs, cultuur en welzijn komt het emancipatiebeleid aan de orde, niet alleen het programma voor etnische groepen, maar ook activiteiten van de witte vrouwen. Omdat ik al jaren lid ben van de Rooie Vrouwen binnen de Partij van de Arbeid ligt mijn nadruk sterk op het vrouwenwerk.’

Heeft uw werk als zwarte vrouw in de gemeenteraad een positieve uitwerking op de politieke bewustwording van zwarte en migrantengroepen in Nederland?

‘Jazeker. Ik ben contactvrouw van Surinaamse en Antilliaanse vrouwen en ik probeer op bijeenkomsten steeds te vertellen over mijn werk. In 1986 stond er een interview met mij in de krant en toen kwamen er migrantenvrouwen naar me toe die zeiden: dat wil ik ook! De drempel voor dit soort werk is echter zeer hoog door de onregelmatige vergaderfrequentie. Dat geldt voor alle vrouwen, maar zeker voor de Surinaamse omdat dat vaak alleenstaande vrouwen zijn. Maar interesse is er zeker.

Ik ben verbonden aan de Stichting Migrantenvrouwen en daar zitten vrouwen die de politiek goed volgen. Ik merk dat, zolang er nog zo weinig etnische personen in de gemeenteraden zitten – in de Staten zit er helemaal niemand en in de Tweede Kamer slechts één – als het ware een soort steunpilaar voor hun achterban vormen. Ik vervul die functie ook voor mannen. Ik heb al twee keer op de lijst voor de Tweede Kamer gestaan en op de Statenlijst en sta nu op een lijst voor het Europees Parlement.’